
Obsah

ÚVODEM

I. HEROIKA NEDÁVNÉ REVOLUČNÍ MINULOSTI ZROZENÍ MODERNÍHO DIVADLA

Mchatovské divadlo životní iluze - „Měšťáci“ K. S. Stanislavského - Poetika stylizovaného divadla - Spor mezi divadlem iluzivním a stylizovaným - Jevrenovovo úsilí o „zdivadelnění života“ - Nástup „zdivadelněného divadla“ - Statická a dynamická podoba stylizovaného divadla - Protesty proti buržoaznímu obecnství - Modernistické výboje ruských konstruktivistů a futuristů 12-42

AGITAČNÍ DRAMATIKA A DAVOVÁ PODÍVANÁ

Kulturní politika sovětské vlády po Velké říjnové revoluci - Revoluční divadlo zatím teoreticky - Proletkult a umění - Estetické doktríny Proletkultu - Kolektivní drama - „Říjen v divadle“ a Bogdanovova „organizovaná estetika“ - Nové formy revolučního divadla - „Pád samoděržaví“ - Trilogie „Rudý rok“ - „Krvavá neděle“ - „Mystérium osvobozené práce“ - „Ke světové komuně“ - „Dobytí Zimního paláce“ - Inscenační praxe davových podívaných - Davové podívané a agitační repertoár - Agitka na scéně - Profesionální dramatika V. Majakovského a A. V. Lunáčarského - Mejercholdovo revoluční „Svítání“ - Mardžanovova inscenace „Fuente Ovejuna“ 43-100

NOVÉ CESTY PROFESIONÁLNÍHO DIVADLA

Tairovovy úvahy o syntetickém herectví - Tairovova kritika Mejercholdova pojetí - „Divadlo je divadlo“ - Vachtangovovo úsilí o syntézu hereckých škol - Od „Rosmersholmu“ k „Hadybukovi“ - „Princezna Turandot“ - Moderní Stanislavskij a modernistický Němirovič-Dančenko 101-145

NÁSTUP REVOLUČNÍ KLASIKY

Převaha „lehkého žánru“ - Předstupně současného repertoáru - Repertoár Divadel dělnické mládeže - Modernistické pojetí současné tematiky - „Viriněja“ L. Sejfullinové - „Vichřice“ V. N. Billa-Bělocerkovského - Ljubov Jarová“ K. Treněva - „Obrněný vlak 14-69“ V Ivanova - „Přelom“ B. Lavreněva - Divadelní studia 146-217

II. LEGENDA A SKUTEČNOST TŘICÁTÝCH LET

Literární a umělecký vývoj v letech 1927-1934 - Strana a kulturní politika - Divadelní politika rappovských organizací - Trockistická negace proletářské kultury - Stalinovy názory na literaturu a umění - Literární vývoj před I. sjezdem Svazu sovětských spisovatelů - Pokusy o definování socialistického realismu - Diskuse o sovětském dramatu - Drama socialistické budoucnosti v představách sjezdového jednání 218-269

FILOSOFIE SOUČASNÉHO PŘEDSTAVENÍ

Mchatovská koncepce socialistického realismu - „Othello“ ve výkladu K. S. Stanislavského - Olešova fantastická groteska „Tři tloušťiči“ - Filosofické základy současného představení - Oživlý tvar klasického dramatu - Kornejčukův „Chirurg Platon Krečet“ - Hledání realistické metody - Od „Spiknutí citů“ k „Muži s puškou“ 270-308

PŘESTAVBA DIVADLA

Proletářský realismus - Gorkého výklad vztahu realismu a romantismu - Tairovův dynamický realismus - Majakovského a Mejercholdovo „divadlo zvětšujícího skla“ - Majakovskij - autor „Divadla satiry“ - „Duch doby žádá si významné proměny i na dramatické scéně...“ - „Kdo nedal umění vše, nedal mu nic...“ - Lunačarského koncepce dvou cest proletářského divadla 309-347

TAŽENÍ PROTI UMĚLECKÉMU EXPERIMENTU

Kritika Šostakovičovy opery „Kateřina Izmajlová“ - Estetická kritéria kultu osobnosti - Zamyšlení nad současným stavem - Představy o administrativním řízení uměleckého vývoje - Realismus a formalismus v dobovém světě

III. VÁLEČNÁ ZKOUŠKA

Znovu předstupně soudobého repertoáru - Divadla putují do zázemí - Mchatovská „epizoda“ v Saratově - Vrcholná trojice válečných her - Řadová soudobá a historická hra 379-429

POZNÁMKY 430

BIBLIOGRAFIE

- I. *Dokumenty o stranické politice* 468
- II. *Přebledy vývoje ruského sovětského činobního divadla a dramatu* 468
- III. *Přebledy vývoje ruské sovětské literatury, hudebního a baletního divadla, filmu, cirkusu a výtvarného umění* 469
- IV. *Historická literatura, monografické studie, sborníky a memoáry* 469
- V. *Literatura o dramatice nejvýznamnějších autorů dvacátých a třicátých let* 483
- VI. *Divadelní a literární časopisy, periodická sovětská vydání* 489
- VII. *Základní bibliografické prameny* 492
- VIII. *Autorovy práce o problematice sovětského divadla* 492

REJSTŘÍK JMENNÝ 496

REJSTŘÍK HER 504